

Більшість організацій сфери туризму не використовують такий конкурсний механізм оцінки в своїй практиці, оскільки вважають, що він не сприяє поширенню передового, в тому числі закордонного, досвіду в сфері якості надання послуг.

Саме тому основними завданнями туристичного підприємства в сфері поліпшення якості надаваних послуг та використання системного підходу до управління якістю є такі:

- досягнути певного рівня якості надання туристичних послуг, який дозволить провести добровільну сертифікацію цих послуг;
- впровадити та сертифікувати систему менеджменту якості, що відповідає вимогам міжнародних стандартів (ISO 9000:2015) [2];
- вдосконалити систему якості із застосуванням визнаних систем, що розвивають концепцію загального управління якістю, наприклад, шляхом використання критеріїв національних премій за якість тощо;
- провести самооцінку діяльності туристичного підприємства, а у разі відповідності всім критеріям якості послуг – взяти участь в конкурсах на отримання відповідної премії тощо.

1. Мережко Н.В. Управління якістю: підручник / Н.В. Мережко, В.В. Осієвська, Н.С. Ясинська. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 216 с.

2. Український туристичний портал: [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://www.turkrajna.info.news>

ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ТУРИСТСЬКОГО РИНКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Трофимова К.О.

Науковий керівник – Богдан Н.М., канд. екон. наук, доцент

Туристична галузь – це індустрія з високим рівнем конкуренції. Тому важливо мати достовірні прогнози її розвитку.

Природа туристичної індустрії зумовлює низький рівень надійності прогнозів різних подій у ній, бо все залежить від великої кількості факторів, значна частина яких некерована. При цьому ймовірність загального ризику мультиплікативно залежить від вірогідностей кожного з факторів.

На основі статистичних даних можна здійснити прогноз деяких чинників таких як: доходи від надання туристських послуг Харківської області, кількість суб'єктів туристської діяльності, кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристської діяльності.

Прогнози даних показників наведені на рисунках 1-3.

Для прогнозу використано поліноміальну криву четвертого ступеня, що застосовується для прогнозування обмежено, через свою

складність. І рахується небажаною для прогнозування. Усі інші простіші лінії показують дуже малий ступень достовірності та значимості моделі. Даний прогноз показує, що доходи від надання туристських послуг мають тенденцію зростання. Що є позитивним фактором для розвитку ринку туристських послуг Харківської області, а особливо для просування туризму.

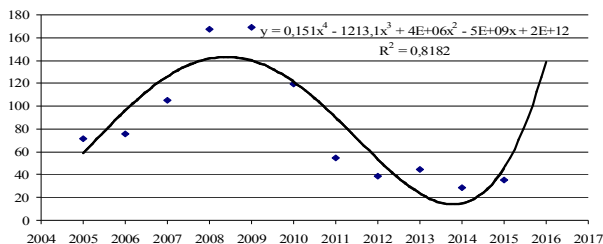

Рисунок 1 – Прогноз доходів від надання туристських послуг Харківської області, млн. грн.

За прогнозом можна побачити, що на наступний рік очікується збільшення доходів від надання туристських послуг, що говорить про вихід галузі з кризового стану.

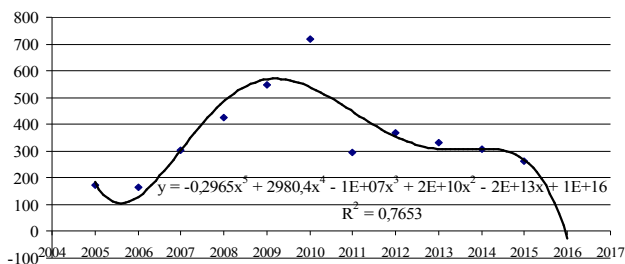

Рисунок 2 – Прогноз кількості суб'єктів туристської діяльності по області, од.

За діаграмою на рисунку 2 ми бачимо, що кількість суб'єктів туристської діяльності знижується та має негативну тенденцію.

З рисунку 3 ми бачимо, що за прогнозом, кількість суб'єктів туристської діяльності по області зменшується, що є негативною тенденцією.

Прогноз середньооблікової чисельності працівників у туристській сфері також має тенденцію значного зменшення, що посилює несприятливе становище ринку туристичних послуг.

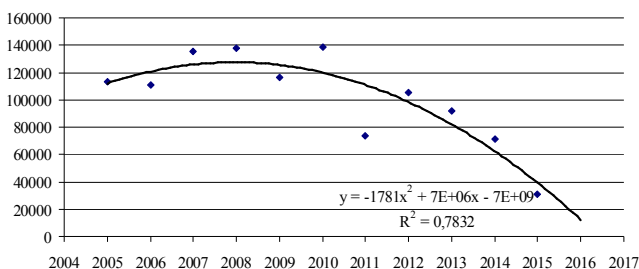

Рисунок 3 – Прогноз кількості туристів, обслуговуваних суб'єктами туристської діяльності Харківського регіону на 2015 рік, тис. осіб.

Даний прогноз свідчить про зменшення кількості туристів, обслуговуваних суб'єктами туристської діяльності Харківської області.

Розглянувши всі прогнози, можна зробити висновок, що ринок туристських послуг ще знаходиться в стані занепаду. Це спричинено багатьма факторами такими як: несприятлива ситуація в країні; кризове становище економіки; коливання ринкової кон'юнктури, цін, валютних курсів; відсутність державного та регіонального регулювання та стимулювання розвитку ринку туристських послуг в регіонах; неефективне використання наявних ресурсів Харківської області; відсутність менеджменту та маркетингової стратегії розвитку регіону, як туристичного об'єкту; посилення виїзного туризму та відсутність розвитку в'їзного та внутрішнього [1].

Для подальшого ефективного розвитку туристської сфери Харківського регіону та покращення показників, які впливають на нього, потрібна стабільна туристська політика, яка сприяла б розширенню і покращенню туристської сфери регіону та ефективна реалізація туристичного потенціалу Харківської області. Ці показники здатні підвищити привабливість території та надати потужний поштовх для розвитку регіональної економіки.

1. Савіцька О.П. Стратегія розвитку туристичної індустрії в Україні: регіональні аспекти / О. П. Савіцька, Н. В. Савіцька // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – Львів, 2013. – № 754 : Проблеми економіки та управління. – С. 68-74.